

ZGODOVINA ŠPORTA

Zgodovina športa je del splošne zgodovine. Proučuje posebne oblike gibalne dejavnosti človeka skozi čas.

Zgodovina športa je stara je toliko kot je staro človeštvo, kot je stara igra človeka. Na začetku je bil interes človeka usmerjen na aktivnosti za preživetje, z izpopolnjevanjem orodja pa se je zmanjševalo fizično delo. Ker mu zaradi tehničnega napredka ni bilo treba več dnevno boriti za hrano, je človek postopno pridobival prosti čas. Tako se je oblikovala potreba človeka po igri povezani z motoriko, ki postopno vodi v gimnastiko in kasneje v šport.

Olimpijske igre se imenujejo po kraju Olimpija, ki leži na grškem polotoku Peloponez. Prve zabeležene igre so se odvijale v [Olimpiji](#) leta 776 pr. n. št., vendar pa so s precejšnjo gotovostjo igre prirejali tudi pred tem. Igre so bile krajevnega značaja, edina disciplina, v kateri so se tekmovalci pomerili, pa je bil tek na [stadionu](#). Pozneje so igre počasi prerasle v vsegrški dogodek.

Igre so v Olimpiji prirejali več kot 1200 let. Z rimsko nadvlado nad Grčijo pa so igre sčasoma izgubile svoj pomen. Leta 393 jih je rimski cesar Teodozij prepovedal, s čimer je zaključil tisočletje antičnih olimpijskih iger. Zanimanje za oživitev olimpijskih iger je naraslo, ko so nemški arheologi sredi 19. stoletja odkrili ruševine antične Olimpije. Nekako v istem času je francoski baron Pierre de Coubertin razmišljal o vzrokih za francoski poraz v francosko-pruski vojni in prišel do sklepa, da je treba izboljšati telesno pripravljenost francoskih vojakov. **Coubertin si je igre zamislil kot način zблиževanja narodov, na katerem bi se mladeniči in mladenke pomerili v športnih disciplinah, namesto da se spopadajo v vojni.** Na kongresu, organiziranem leta 1894 v Parizu je svoje zamisli predstavil mednarodni javnosti. Zadnji dan kongresa je bilo sklenjeno, da se **prve olimpijske igre moderne dobe organizirajo leta 1896 v Atenah**, v domovini antičnih olimpijskih iger. Od takrat poletne OI prirejajo vsaka štiri leta (z izjemo obdobja med prvo in drugo svetovno vojno).

Konec januarja **1924** so v Chamonixu, Francija, organizirali teden zimskih športov. Dogodek je bil organiziran pod pokroviteljstvom IOC in se je navezoval na olimpijske igre, ki so od maja do julija istega leta potekale v Parizu. Dogodek je bil ocenjen kot zelo uspešen, in leta 1925 je IOC sklenil ustanoviti ločeno od poletnih olimpijskih iger posebne zimske olimpijske igre. Tekmovanja leta 1924 so na sestanku IOC leta 1926 retroaktivno priznali kot **prve zimske olimpijske igre**.

Do leta 1992 so poletne in zimske olimpijske igre sovpadle na isto leto, leta 1986 pa se je IOC odločil, da jih loči. Zaradi te odločitve so bile organizirane zimske olimpijske igre leta 1994 le dve leti po prejšnjih

Atene 1896, 14 držav, 43 tekmovalci, 9 športov, 241 športnikov

Na prvih igrah moderne dobe so tekmovali samo moški. Največ predstavnikov so imeli Grčija, Nemčija in Francija. Športne panoge na 1. OI (tekmovalci v atletiki, najpomembnejša disciplina je bila pentatlon – tek, skok v daljino, met diska, met kopja, rokoborba)

Pariz 1900, prvič nastopijo tudi ženske, bilo jih je 22.

Stockholm 1912, v slovenski listi kolajn štejemo srebrno odličje Rudolfa Cvetka v moštveni tekmi v sabljanju, nastopal je za Avstro-ogrsko.

Antwerpen 1920, Slovenijo je zastopal nogometaš Stanko Tavčar, ki je igral za novonastalo jugoslovansko državo.

Pariz 1924, nastopilo je 10 slovenskih športnikov, glavna zvezda je bil legendarni telovadec Leon Štukelj, ki je zmagal v prestižnem mnogoboju in na drogu.

Barcelona 1992, Slovenci, leto dni po osamosvojitvi. Zasedba je štela 35 športnikov. Dvojec in četverec brez krmarja so osvojili bronasto medaljo.

Rio de Janeiro 2016 – dobitniki slovenskih medalj: **Tina Trstenjak** – Z, **Anamari Velenšek** – B, **Vasilij Žbogar** – S, **Peter Kauzer** – S

Soči 2014 – ZOI – dobitniki slovenskih medalj: **Tina Maze** – 2xZ, **Peter Prevc** – S, B, **Žan Košir** – S, B, **Teja Gregorin** – B, **Vesna Fabjan** - B

POLETNE OI:

1896 Atene
1900 Pariz
1904 Saint Louis
1908 London
1912 Stockholm
1916 Berlin - odpadle zaradi prve svetovne vojne
1920 Antwerpen
1924 Pariz
1928 Amsterdam
1932 Los Angeles
1936 Berlin
1940 Helsinki - odpadle zaradi druge svetovne vojne
1944 London - odpadle zaradi druge svetovne vojne
1948 London
1952 Helsinki
1956 Melbourne
1960 Rim
1964 Tokio
1968 Ciudad de Mexico
1972 München
1976 Montreal
1980 Moskva
1984 Los Angeles
1988 Seul
1992 Barcelona
1996 Atlanta
2000 Sydney
2004 Atene
2008 Peking
2012 London
2016 Rio de Janeiro

ZIMSKE OI:

1. 1924 Chamonix
2. 1928 St. Moritz
3. 1932 Lake Placid
4. 1936 Garmisch-Partenkirchen
5. 1948 St. Moritz
6. 1952 Oslo
7. 1956 Cortina d'Ampezzo
8. 1960 Squaw Valley
9. 1964 Innsbruck
10. 1968 Grenoble
11. 1972 Sapporo
12. 1976 Innsbruck
13. 1980 Lake Placid
14. 1984 Sarajevo
15. 1988 Calgary
16. 1992 Albertville
17. 1994 Lillehammer
18. 1998 Nagano
19. 2002 Salt Lake City
20. 2006 Torino
21. 2010 Vancouver

22. 2014 Soči

Olimpijske igre (OI) so [športni](#) dogodek, ki se odvija vsake štiri leta.

Olimpijada je štiriletno obdobje med zaporednimi olimpijskimi igrami. **Olimpijski gesli:** hitreje, višje, močnejše; pomembno je sodelovati, ne zmagati.

Prve PARAOLIMPIJSKE igre (olimpijske igre invalidov) so bile leta **1960 v Rimu**.

Na njih je sodelovalo **400 športnikov iz 23 držav**.

Slovenski športniki invalidi so se iger kot člani jugoslovanske reprezentance prvič udeležili leta 1972 v Heidelbergu, vse od 1992 pa redno branijo slovenske barve.

Peking 2008, na igrah je nastopilo okrog **4000 športnikov iz 150 držav**.

Zgodovina paraolimpijskih iger

1960:Rim

1964:Tokio

1968:TelAviv

1972:Heidelberg

1976:Toronto

1980:Arnhem

1984:Stoke

1988:Seul

1992:Barcelona

1996:Atlanta

2000:Sydney

2004:Atene

2008: Peking

Viri: <https://sites.google.com/site/osrodica/Home/sportna-vzgoja-1>